Výroba čalouněných sedadel a opěradel židlí (kód: 33-011-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Čalouník a dekoratér
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování zásad bezpečnosti práce, používání pracovních pomůcek v nábytkářství	3
Volba materiálů nosných, tvarovacích, kypřicích, potahových, pomocných pro výrobu čalouněného sedadla, opěradla	3
Výběr strojů a zařízení pro výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla	3
Zhotovení čalounění sedadla nebo opěradla	3
Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Nakládání s odpadem v nábytkářství	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2009 do: 18.01.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování zásad bezpečnosti práce, používání pracovních pomůcek v nábytkářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany	Písemně nebo slovně + praktické předvedení
b) Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení
c) Používat předepsané ochranné pracovní prostředky	Písemně nebo slovně + praktické předvedení
d) Uvést zdravotní rizika při používání materiálů, strojů, zařízení – respirační, dotyková, sluchová, způsob ochrany a likvidace případných nehod (znečištění lepidlem pokožky, prostřelení prstu spojovačem ze sponkovací pistole, prošití prstu strojní jehlou atd.)	Písemně nebo slovně
e) Uvést požární rizika (včetně nebezpečí zahoření v důsledku vzniku statické elektřiny) při manipulaci, skladování a zpracování měkkých a tuhých plastů, lepidel, potahových materiálů, balicích PE fólií, vlákenných přírodních materiálů, peří, vlny, kožešin, ostatních čalounických materiálů, polotovarů, výrobků	Písemně nebo slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálů nosných, tvarovacích, kypřicích, potahových, pomocných pro výrobu čalouněného sedadla, opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozdělit, charakterizovat a provést vhodný výběr nosných, tvarovacích, kypřicích, potahových, pomocných materiálů podle typu a druhu čalouněného sedadla, opěradla	Praktické provedení a slovní doplnění
b) Zvolit spojovací a začišťovací materiály (průmyslové spojovače, zdrhovadla, ruční šicí nitě, strojní šicí nitě, lepidla, čalouněné knoflíky, smyčky, motouzy, hranové apod. prvky, mechanismy pro individuální měnění tuhosti sedadla a opěradla)	Praktické provedení a slovní doplnění
c) Stanovit a nakreslit střihový a nářezový plán, vypočítat a stanovit spotřebu materiálu	Praktické provedení a slovní doplnění

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr strojů a zařízení pro výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat strojní zařízení a nářadí podle druhu materiálů a způsobů čalounění	Praktické provedení a slovní doplnění
b) Vybrat pomocné nářadí, nástroje a měřidla pro čalounění sedadla, opěradla	Praktické provedení a slovní doplnění
c) Zvolit balicí zařízení podle způsobu balení a druhu balicího materiálu	Praktické provedení a slovní doplnění
d) Provést kontrolu	Praktické provedení a slovní doplnění

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovení čalounění sedadla nebo opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup práce při dělení materiálů: střihat nebo řezat nebo vysekávat po jednom listu nebo ve vrstvách nebo dělit jiným způsobem	Praktické provedení a slovní doplnění
b) Stanovit postup práce při přípravě základové desky, rámu, padesky, výlisku, pružného základu aj. sedadla a opěradla; upevnit mechanismus úpravy tuhosti sedadla a opěradla	Praktické provedení a slovní doplnění
c) Stanovit postup práce čalounění sedadla a opěradla, šít potah, všít zdrhovadlo, prošít švy, tvarovat, kypřit, potahovat, sponkovat, uzavírat zdrhovadlo, začistit spodní stranu sedadla	Praktické provedení a slovní doplnění
d) Stanovit postup práce: dokončit, počítat, značit výrobky	Praktické provedení a slovní doplnění
e) Kontrolovat kvalitu výrobků	Praktické provedení a slovní doplnění

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit funkci strojního zařízení na výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla	Slovní doplnění
b) Zvolit a připravit strojní zařízení, nástroje, pomocné nářadí a pomůcky	Praktické provedení a slovní doplnění
c) Obsluhovat příslušné strojní zařízení na výrobu čalouněného sedadla nebo opěradla	Praktické provedení a slovní doplnění
d) Dodržovat technologický postup a bezpečnost při výrobě a práci se strojním zařízením	Praktické provedení
e) Seřizovat a udržovat strojní zařízení v bezpečném chodu	Praktické provedení a slovní doplnění

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování	Slovní vysvětlení
b) Provést výrobní kontrolu a zkontrolovat kvalitu provedení hotových výrobků	Praktické předvedení
c) Popsat zásady označování výrobků podle platných právních předpisů	Slovní vysvětlení
d) Popsat způsoby balení výrobků podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Slovní vysvětlení
e) Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpadem v nábytkářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů z čalounické výroby	Slovní vysvětlení
b) Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenávat veškeré technické aj. údaje	Písemně a slovně
b) Vypočítat potřebné údaje pro zhotovení čalounění sedadel a opěradel židlí	Písemně a slovně, prakticky předvést
c) Provádět provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby, odpadu apod.	Předvést písemně se slovním doprovodem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Ověřování způsobilostí by mělo pokud možno probíhat jako sled navazujících činností vedoucích s využitím zvolených technologických postupů ke zhotovení jednoho, případně dvou výrobků s tím, že některé způsobilosti by se ověřovaly i mimo tento rámec činnosti.

Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:
Práce s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací
Volba postupu práce, volba materiálů, volba strojů, nástrojů, zařízení pro výrobu čalouněných sedadel a opěradel
Zhotovení střihových a nářezných plánů
Dělení čalounických materiálů ručními nástroji a strojky
Strojní šití potahů včetně všívání zdrhovadel
Zhotovení čalouněných sedadel nebo opěradel
Ruční šití skrytým stehem – uzavírání potahu opěradla
Konečná úprava, značení, balení, manipulace, využití nebo likvidace odpadu

Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce i zhotoveného výrobku, ke znalosti čalounických materiálů a ke znalosti údržby čalouněných výrobků.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:
Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání čalouník + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vysokoškolské vzdělání + alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici čalounickou dílnu vybavenou současnými stroji, mechanismy a zařízením a materiálně technickým vybavením:
prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům,
materiály a polotovary pro výrobu čalouněných sedadel a opěradel,
technologické postupy,
technologické vybavení pro výrobu čalouněných sedadel a opěradel,
příjemky, výdejky zboží a materiálů.
Odpovídající technické vybavení nutné k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a protipožární ochrany.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou nábytkářů a zástupci následujících institucí:
Asociace českých nábytkářů
Cech čalouníků a dekoratérů
Národní ústav odborného vzdělávání
Svaz zaměstnanců dřevozpracujícího průmyslu